Írta: Szabó László
2011. augusztus 10. szerda, 06:59 - Módosítás: 2011. augusztus 10. szerda, 07:04

EGRES KIS LAJOS FESZTIVÁL

Kora tavasz óta egyebet sem hallok és olvasok, mint azt, hogy hol tartanak az országban fesztiválokat. Milyen világ-, ország- , táj- vagy városhírre vergődött együttesek lépnek fel kitűnvén soha nem volt produkcióikkal vagy éppen a többszázados hagyományokat folytató jellegükkel. Elég egy nóta, amely valami módon egy község névvel került be a Népzenetárba, majd iskolai énekes könyvbe, már alapja lehet a rendezvénynek. Pl. A SZÁNTÓI HÍRES UTCA adta a CIMBALOM FESZTIVÁL ötletét a polgármesternek. A csabai, gyulai kolbász jogosan szülte a kolbászfesztivál ötletét. Bár ilyenek hiánya sem probléma, ha nincs semmink, akkor kinevezünk egy ételt, egy italt helyinek, speciálisnak, felnagyítunk egy közönséges eseményt, felmagasztalunk egy különben átlagos személyt és már kész is. Itt van pld. a tápióbicskei rántott töltött káposzta, amely állítólag a híres ütközet emlékét őrzi (kár, hogy a helybeliek erre a hagyományra és furfangos készítési módra, s ilyen ételre egyáltalán nem emlékeznek).

El tudnék képzelni pl. a Szatmár megyei Kömörő községben egy GUTA FESZTIVÁLT. Azt tartják ugyanis, hogy „Kömörő végén ül a guta.” A fesztivál vendégeket pl. érkezéskor megütnék egy jókora furkós bottal, vagy gutaütésig lehetne svédasztalszerűen enni-inni. Én most Túrkeve városának olyat ajánlanék figyelmébe, amivel a riválisMezőtúr TÚRI VÁSÁR-án is túltehetne. Haszonnal is járhatna, sőt országos mozgalommá lehetne fejleszteni. Az ifjúság pedig szórakozva nevelődne a munkába.

A nagykunsági származású jeles néprajztudós Györffy István igen olvasmányos, nagyszerű, a majd száz éve megjelent *„Nagykunsági krónika”* című könyvének egyik legismertebb írása *„Tán ciskola a dűlőúton”.*
Ebben örökíti meg Egres Kis Lajos egykori verbunkos huszár alakját, aki obsitos korában különös „tánciskolát” működtetett. Nagy földeken vállalt fel aratni valót jóvérű és jókedvű aratókat felfogadva. A dűlő végén egy cigány zenekar várta az aratókat, akinek muzsikájára elindultak az arató párok, hogy levágjanak egy hosszú rendet a következő dűlőig vagy vakdűlőig. Ott a szerszámokat földre rakva ki-ki párjával a dűlőúton elkezdte zeneszóra a táncot, próbálgatva azokat a figurákat, amiket a tánc híres tanára, Egres Kis Lajos bemutatott nekik. Így gazdagodott tudásuk, sajátították el a tánc mind több figuráját, kopaszodott a búzaföld, gyarapodott a keresztek száma. Az ötletes obsitost tánctörténetünk ugyancsak számon tartja. Méltó hát rá, hogy róla fesztivált nevezzenek el.

Ma már Keviben géppel aratnak, s inkább kaszálni kellene tanítani a fiatalságot, semmint táncolni. Elvégzendő határbeli munka, mely sok kezet igényel ma is van éppen elég. Parlagfű irtás, a tsz. korszakban egybeszántott határ tönkretett belvíz levezető árkainak újbóli kiásása, az árkok, utak rendbe tétele a városkép csinosítása, s sorolhatnók.

Elképzelem, hogy egy platós járművön berendezkednének a fesztiválon résztvevő zenekarok, s közben eszméletlenségig fokozott hangulatban a tömeg, még virágzás előtt földbe taposná a zsenge parlagfüvet, legázolná az árokparton növekedő gazt. Magukkal hozott szerszámokkal csínos árkokat mélyítenének a szikes földbe, hogy a majdani belvíz a Berettyóba csordogáljon. Másutt erdei munkák, gyümölcs szedés helyettesítheti mindezt. A pihenéskor jöhet a csapolt sör, üdítők, válthatnak a zenekarok, sátrakban originál kumiszt mérhetnének, rotyoghatna a birkatest, az öreglebbencs, a topogó, kemencébe sülhetne a kapros túrós lepény, a lángos, sámánok dobolhatnának, mondhatnának jövendőt, trepanálhatnának, megigézhetnének reménytelen szerelmeseket, hagyományőrző csapatok lóról nyilaznának, hun dudát nyaggathatnának, hun kettős avar sípot.

A fesztivál olcsó lenne, mert ellenértékként a végzett munkát beszámítanák. Egres Kis Lajos azt kérte, hogy kaszával jöjjenek. A fesztivál meghirdetésekor előre közölni kellene, hogy milyen szerszámmal jelenjenek meg a táncolni vágyók.

Ha igazi és jó erkölcsű fesztiválról van szó az ásó és a kapa elengedhetetlen!

Szolnok, 2011. augusztus 7.